

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 48/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv garantovaných čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky, práv garantovaných čl. 6 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 0 T 85/2011-396 z 9. januára 2013, uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 To 9/2013-452 z 24. apríla 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 56/2013 zo 14. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie

svojich základných práv garantovaných čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv garantovaných čl. 6 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 0 T 85/2011-396 z 9. januára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 To 9/2013-452 z 24. apríla 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 56/2013 zo 14. mája 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“; spolu aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 4 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 64 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Sťažovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie doručené okresnému súdu 21. januára 2013. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie doručené krajskému súdu 13. júna 2013. Najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa odmietol.

3. Sťažovateľ zhrnul svoje námietky proti napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov do viacerých bodov. Najprv sťažovateľ uviedol, že napadnutými rozhodnutiami boli zásadným spôsobom porušené jeho práva na obhajobu. V tejto súvislosti uvádza, že v prípravnom konaní boli spisy súvisiace s jeho trestnou vecou uzatvorené bez jeho prítomnosti, pričom sťažovateľ podľa jeho vyjadrenia výslovne žiadal, aby bola zabezpečená

jeho prítomnosť pri uzatváraní spisu. Sťažovateľ zároveň poukázal na právo obvineného na oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania a na preštudovanie celého spisu (právo zaručené podľa § 208 Trestného poriadku, pozn.).

4. Ďalej sťažovateľ uviedol, že v rámci prípravného a súdneho konania bol držaný vo väzbe bez právoplatného rozhodnutia. Podľa jeho názoru mu zákonná lehota väzby končila 27. novembra 2012 o 04.15 h, pričom súdne pojednávanie o zmene dôvodov väzby sa uskutočnilo 27. novembra 2012 o 15.30 h. Sťažovateľ na tomto mieste vyjadruje nesúhlas s ním parafrázovaným názorom sudcu všeobecného súdu, ktorý podľa vyjadrenia sťažovateľa na pojednávaní k zmene dôvodov väzby uviedol, že dĺžka trvania väzby sa počíta na dni nie na hodiny.

5. Ako ďalší bod svojich výhrad sťažovateľ namieta porušenie zásady *ne bis in idem* napadnutými rozhodnutiami. Porušenie tejto zásady vidí v tom, že skutok, ktorý spáchal, bol prekvalifikovaný v rámci trestného konania z prečinu krádeže na zločin krádeže, a zároveň v tom, že okresný súd v rámci rozhodovania o vine a treste vychádzal zároveň zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011. V tomto duchu sťažovateľ dodáva, že všeobecné súdy nesprávne aplikovali uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011, keďže toto nie je podľa názoru sťažovateľa prameňom práva, a upozornil na skutočnosť, že stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011 bolo vydané 12. decembra 2011 a publikované 21. augusta 2012, avšak sťažovateľ spáchal skutok 24. novembra 2011, čiže uvedené stanovisko v čase spáchania skutku neexistovalo. Aplikáciu stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011 považuje za retroaktívnu v jeho neprospech, čo hodnotí ako neprípustné. Sťažovateľ dopĺňa, že všeobecné súdy podľa jeho názoru pozmenili skutkový stav tak, aby bol súladný so stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011.

6. Sťažovateľ ďalej namieta, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov sú diskriminačné. Svoje tvrdenie odôvodňuje názorom, podľa ktorého v iných skutkovo totožných prípadoch okresné súdy neaplikovali stanovisko trestnoprávneho kolégia

najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 78/2011. Tým, že všeobecné súdy v jeho prípade aplikovali uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, postupovali voči sťažovateľovi rozdielne oproti iným obvineným v rovnakej situácii, v prípade ktorých neaplikovali uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol viacero spisových značiek rozsudkov, avšak neoznačil konkrétne súdy, ktoré uvedené rozsudky prijali.

7. Medzi ďalšiu skupinu námietok sťažovateľa možno zaradiť tie, v zmysle ktorých namieta porušenie svojich práv zaručených dohovorom napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov. Sťažovateľ uvádza, že zo strany všeobecných súdov bolo porušené predovšetkým jeho právo na spravodlivý proces, keďže všeobecné súdy neinterpretovali zákonnú úpravu v súlade s dohovorom.

8. V závere sťažovateľ namietol, že v jeho trestnej veci došlo k porušeniu Trestného zákona. Sťažovateľ primárne prezentoval názor, že všeobecné súdy rozhodli o jeho vine iba na základe výpovedí 4 svedkov a neboli vykonané žiadne iné dôkazy voči jeho osobe, a to ani na hlavnom pojednávaní. Sťažovateľ ďalej poukazuje na nezohľadnenie poľahčujúcich okolností zo strany všeobecných súdov (účinná ľútosť, priznanie viny, vôľa nahradiť škodu). Nezohľadnením poľahčujúcich okolností zo strany všeobecných súdov došlo podľa sťažovateľa k uloženiu neprimerane prísneho trestu zo strany všeobecných súdov, a tým k porušeniu princípu primeranosti pri ukladaní trestov a pri obmedzovaní základných práv a slobôd.

9. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jeho základné práva garantované čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, práva garantované čl. 6 a čl. 7 dohovoru, ako aj čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy boli napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu porušené. Ďalej sťažovateľ navrhol, aby mu ústavný súd priznal bližšie nešpecifikované odškodnenie.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

K napadnutému rozsudku okresného súdu

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

12. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

13. Sťažovateľ brojí proti napadnutému rozsudku okresného súdu. Zo sťažnosti vyplýva, že využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť v zmysle Trestného poriadku krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľových základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, práv garantovaných čl. 6 a čl. 7 dohovoru, ako aj porušenia čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a čl. 6 a čl. 7 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

14. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatelia priaznivejšie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno uznať za vinného zo spáchania trestného činu na základe skutku alebo opomenutia, ktoré v čase jeho spáchania nie je považované podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva za trestný čin. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

15. Ústavný súd považuje za potrebné sa v prvom rade vysporiadať s rozsahom namietaného porušenia označených práv v petite a odôvodnení sťažnosti, kde sťažovateľ označil namietané porušenie práv len článkom dohovoru (čl. 6 a 7 dohovoru), pričom z celého obsahu sťažnosti a charakteru námietok sťažovateľa možno konštatovať, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv garantovaných čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru. Na základe uvedeného ústavný súd ustálil predmet tohto konania v zmysle posúdenia námietok sťažovateľa iba vo vzťahu k potenciálnemu porušeniu čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

16. Ústavný súd ďalej v súlade so svojou konštantnou judikatúrou zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010).

17. Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

18. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „*Uvedená trestná vec bola už prejednávaná tunajším odvolacím súdom, ktorý zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu závažných procesných pochybení, kde zároveň sa zaoberal aj námietkou obžalovaného v súvislosti s nesprávnou právnou kvalifikáciou jeho konania podľa odseku 4 § 212 Tr. zák.*

Okresný súd po zrušení veci vykonal hlavné pojednávania a na nich dôkazy zákonným spôsobom v zmysle § 2 ods.10 Tr. por. a vykonané dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. Por. vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia jednotlivo, i v ich súhrne a dospel k záveru, že ku skutku došlo tak, ako sa to uvádza vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, a že tohto skutku sa dopustil obžalovaný.

Všetky svoje úvahy, ktoré okresný súd viedli k takémuto rozhodnutiu rozviedol v dôvodoch svojho rozsudku, s ktorými sa po preskúmaní v plnom rozsahu stotožnil aj krajský súd. Poukazujúc na tieto dôvody aj krajský súd skutkové zistenie okresného súdu považuje za správne.

Pri skúmaní zákonnosti rozhodnutia okresného súdu krajský súd sa zaoberal aj námietkami uvádzanými v dôvodoch odvolania obžalovaného a dospel k záveru, že tieto sú dostatočne odôvodnené už v dôvodoch rozsudku okresného súdu. Pokiaľ ide o zdôvodnenie skutkových zistení, ani samotný obžalovaný nepoprel, že sa skutku dopustil tak, ako sa to uvádza vo výrokovej časti rozsudku, ba dokonca sa dožaduje, aby skutočnosť, že sa ku skutku priznal bola posúdená ako poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. 1) Tr. zák. Bránil sa iba tým, že od ďalšieho dokonania skutku upustil, čo malo nasvedčovať to, že policajnou hliadkou bol prichytený v podkroví, kde údajne hľadal niečo na zabezpečenie vypáčeného okna.

Ani krajský súd nemal pochybnosti o tom, ako to zhodne vypovedali všetci štyria policajti, že výzva, ako aj zaregistrovanie páchatela bola v čase, keď tento vyskakoval z okna a pohyboval sa smerom na pavlač. Preto správne takéto konanie okresný súd nepovažoval za dobrovoľné upustenie od dokonania trestného činu, ani za pokus trestného činu, keďže obžalovaný si veci nachystal do tašky, avšak nemal ich už možnosť vyniesť.

Okresný súd správne postupoval aj pri právnom posúdení konania obžalovaného keď dospel k záveru, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. e) Tr. zák., keďže si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a spôsobil takým činom väčšiu škodu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania a to vlámaním.

Krajský súd nezistil pochybenie ani pri určení druhu a výmery trestu. Ako už bolo vyššie spomenuté, okresný súd ukladal trest podľa sadzby určenej v odseku 4 § 212 Tr. zák., pričom ako už bolo spomenuté vyššie poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. 1) Tr. zák. spočívajúcu v priznaní sa k spáchaniu trestného činu nemohol vziať do úvahy tak, ako to odôvodnil vo svojom rozsudku a obdobne aj poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák.

Uložený trest na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby preto považuje krajský súd za zákonný a správny. Taktiež zaradenie obžalovaného pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia je v súlade so zákonom, keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch bol vo výkone trestu za úmyselný trestný čin.

Keďže teda krajský súd nezistil dôvod pre zmenu rozhodnutia okresného súdu, odvolanie obžalovaného nepovažoval za dôvodné, a preto postupoval tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“

19. Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti považoval za kľúčové posúdenie, či vzhľadom na procesný postup krajského súdu v konaní o odvolaní, spôsob, ktorým krajský súd zdôvodnil svoj právny názor, a spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorými krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

20. Ústavný súd na tomto mieste dopĺňa, že o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo

slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

21. Posudzujúc procesný postup krajského súdu v konaní o odvolaní sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že krajský súd vo veci sťažovateľovho odvolania konal zákonom predpísaným procesným postupom (§ 316 a nasl. Trestného poriadku). Postup krajského súdu plne korešpondoval so zákonnými požiadavkami kladenými na postup odvolacieho súdu a požiadavkami kladenými ústavou a dohovorom na procesný postup všeobecného súdu.

22. Z formálneho hľadiska nemožno napadnutému uzneseniu krajského súdu pre účely posudzovania dodržania dikcie čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru nič vytknúť. Napadnuté uznesenie krajského súdu spĺňa požiadavky vyplývajúce z príslušnej zákonnej reglementácie formálnej kvality rozhodnutia odvolacieho súdu tejto procesnej formy.

23. Čo sa týka skutkových a právnych záverov, a teda aj interpretácie a aplikácie ustanovení Trestného zákona odvolacím súdom a aj odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. Krajský súd nijako nevybočil z medzí určených čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, aplikoval a interpretoval príslušné právne normy Trestného zákona v súlade s ich znením, obsahom i duchom. Krajský súd zároveň odpovedal na ťažiskové argumenty sťažovateľa uvedené v jeho odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu (vierohodnosť výpovede svedkov, dokázanie viny, zmena právnej

kvalifikácie spáchaného skutku, výška trestu). Závery krajského súdu obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí je následne potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania krajského súdu v konaní o odvolaní. Postup a napadnuté uznesenie krajského súdu sú v tomto smere ústavne konformné, nie sú svojvoľné (arbitrárne) alebo ústavne neudržateľné pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy.

24. K námietke sťažovateľa, že krajský súd neprihliadal na skutočnosť, že po skončení vyšetrovania mu nebolo umožnené preštudovať v zmysle § 208 Trestného poriadku spis, ústavný súd uvádza, že túto námietku sťažovateľ vo svojom odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu uviedol a prezentoval, pričom krajský súd v napadnutom uznesení na uvedený argument sťažovateľa nereagoval. Je teda pravdou, že napadnutému uzneseniu krajského súdu možno vytknúť lakonickosť odôvodnenia v tomto bode, navyše bez uvedenia argumentácie, z ktorej by vyplývalo, ako sa krajský súd vysporiadal s argumentmi sťažovateľa a či tieto sú spôsobilé spochybniť založiť porušenie sťažovateľovho práva na obhajobu. Vo všeobecnosti by uvedené na prvý pohľad indikovalo možnosť porušenia práv fyzickej osoby zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru.

25. *In concreto* v sťažovateľovom prípade však išlo o druhé rozhodnutie krajského súdu o odvolaní sťažovateľa, keďže v sťažovateľovej trestnej veci krajský súd uznesením č. k. 4 To 87/2012-316 zo 17. októbra 2012 zrušil pôvodný odsudzujúci rozsudok okresného súdu sp. zn. 0 T 85/2011 z 27. augusta 2012 a vec mu vrátil na prerokovanie a rozhodnutie. Krajský súd v uznesení č. k. 4 To 87/2012-316 zo 17. októbra 2012 ústavne udržateľným spôsobom reagoval na námietku sťažovateľa týkajúcu sa nemožnosti preštudovať spis po skončení vyšetrovania, keď uviedol: „Čo sa týka námietok uvádzaných v odvolaní obžalovaného v súvislosti s ďalším procesným pochybením, kedy došlo k tomu, že nebol oboznámený s výsledkami vyšetrovania je potrebné uviesť, že v danom prípade išlo o skrátené vyšetrovanie, kedy v podstate dochádza k zrýchlenému konaniu a predloženiu veci súdu s navrhnutím vykonania ďalších dôkazov. Je pravdou, že aj v tomto skrátenom

vyšetrovaní, po jeho skončení obžalovaný má byť oboznámený s výsledkami vyšetrovania, avšak toto pochybenie v podstate bolo odstránené ďalším konaním na súde, kedy sa obžalovaný k jednotlivým dôkazom vyjadroval, pričom hlavne znalecké posudky boli známe až po podaní obžaloby.“

26. Vzhľadom na opakované rozhodnutie krajského súdu o odvolaní sťažovateľa proti riadne odôvodnenému napadnutému rozsudku okresného súdu, bez podstatnej zmeny argumentácie sťažovateľa alebo uvádzania nových skutočností a pri zachovaní toho istého a konštantne pretrvávajúceho skutkového stavu, musel byť právny názor krajského súdu na námietku nemožnosti preštudovať spis po skončení vyšetrovania sťažovateľovi známy, nešlo z pohľadu sťažovateľa a jeho právnej situácie o rozhodnutie prekvapivé a nemožno konštatovať takú intenzitu zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by bola dôvodom na kasáciu napadnutého uznesenia krajského súdu zo stany ústavného súdu.

27. K tomu ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ uplatnil svoje právo na obhajobu počas hlavného pojednávania pred okresným súdom, počas súdneho konania mu nebolo odopreté právo nahliadať do spisu, sťažovateľ bol na hlavnom pojednávaní oboznámený s výpoveďou svedkov, ktorá bola nosným dôkazom rozhodnutia o vine sťažovateľa, ako aj so znaleckými posudkami a sťažovateľ mal možnosť pred všeobecnými súdmi vyjadriť sa ku všetkým dôkazom.

28. K námietke sťažovateľa, že bol nezákonne držaný vo väzbe, pričom krajský súd (ako aj okresný súd) podľa sťažovateľa nemal vôľu túto nezákonnosť a porušovanie jeho ústavných práv odstrániť, ústavný súd konštatuje, že krajský súd v konaní sp. zn. 4 To 9/2013 rozhodoval o odvolaní sťažovateľa proti odsudzujúcemu napadnutému rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd rozhodol o vine a treste na základe podanej obžaloby. Krajský súd aj okresný súd nerozhodovali v konaniach, ktorých výsledkom sú sťažovateľom napadnuté rozhodnutia, o väzbe, jej zákonnosti alebo trvaní. Pokiaľ mal sťažovateľ výhrady voči uzneseniu okresného súdu sp. zn. O T 85/2011 z 27. novembra 2012, ktorým okresný súd rozhodol, že dôvody väzby u sťažovateľa naďalej trvajú, bol

oprávnený využiť proti tomuto rozhodnutiu o trvaní dôvodov väzby právne prostriedky nápravy (riadny opravný prostriedok – sťažnosť).

29. V tejto súvislosti ústavný súd uzatvára, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľovou námietkou o nezohľadnení nezákonnosti sťažovateľovej väzby zo strany krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa nie je možné ustáliť akúkoľvek príčinnú súvislosť, keďže krajský súd napadnutým uznesením nerozhodol (a nerozhodoval) o riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu o väzbe, ale o odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa.

30. Závery krajského súdu a ich odôvodnenie, ako aj postup krajského súdu v odvolacom konaní nie je možné hodnotiť ako arbitrárne a je nutné ich považovať, ako už ústavný súd uviedol, za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

**K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy
napadnutým uznesením krajského súdu**

31. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

32. Ustanovenia čl. 12 ústavy sú vstupnou bránou do ústavnej úpravy základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd v zmysle dohovoru a majú charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy a dohovoru. Tieto ustanovenia ústavy a dohovoru sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou a ľudských práv a základných slobôd garantovaných dohovorom podľa čl. 127 ústavy (porov. napr. I. ÚS 26/2010, I. ÚS 686/2013, II. ÚS 550/2013, IV. ÚS 214/2011).

33. Ustanovenia čl. 12 ústavy však nemajú charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom. Ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode podľa ústavy alebo ľudskému právu a základnej slobode podľa dohovoru sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (porov. I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, z novšej judikatúry I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).

34. Pretože ústavný súd nevyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, prípadne podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy. Z toho dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

**K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 ústavy
napadnutým uznesením krajského súdu**

35. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

36. Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením čl. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu konštatuje, že uvedený článok neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva a slobody, ale zakotvuje esenciálne princípy, na ktorých je ústavný poriadok a štátne zriadenie Slovenskej republiky budované, a akcentuje princípy medzinárodného práva a záväzky, ktoré Slovenská republika v priestore medzinárodného spoločenstva a medzinárodného práva rešpektuje a ktorými je viazaná. V nadväznosti na uvedené treba konštatovať, že v prípade sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody podľa ústavy, prípadne práva zaručeného kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z uvedeného teda vyplýva, že porušenie iného článku ústavy než článku garantujúceho základné právo alebo slobodu možno podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietť len v spojení s namietaným porušením už konkrétneho označeného základného práva alebo slobody.

37. Pretože ústavný súd nevyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, prípadne podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 1 ústavy. Z toho dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Podľa sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil aj čl. 2 ods. 2 ústavy. Ústavný súd uvádza, že čl. 2 ods. 2 ústavy neobsahuje konkrétnu garanciu základného práva alebo slobody, ale je základným, resp. všeobecným ustanovením limitujúcim konanie štátu, a teda aj zásahy štátu vo vzťahu k nositeľom základných práv a slobôd. Jeho aplikácia sa v sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia individuálne

určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 2 ods. 2 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (porov. IV. ÚS 115/04, III. ÚS 229/2011, I. ÚS 543/2012).

39. Aj v tomto prípade musí ústavný súd opakovane vysloviť záver, že ústavný súd nevyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy, prípadne podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, a teda neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 2 ods. 2 ústavy. Z toho dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a čl. 6 a čl. 7 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

40. Čo sa týka základných bodov prieskumu potenciálneho porušenia sťažovateľových práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd odkazuje na už uvedené body 14 až 17 a body 19 a 20, ktoré sú plne aplikovateľné aj na túto časť prieskumu.

41. Najvyšší súd odôvodnil napadnuté uznesenie takto: *«Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.)...*

Pokiaľ ide o v § 385 ods. 1 Tr. por. spomínanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto

(naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba hneď v úvode upozorniť na tú skutočnosť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie jeho naplnenia. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Odpoveď na to, čo je potrebné rozumieť pod porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom, dáva pritom súdna prax, po dôslednom zvážení všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu.

Čo sa týka potom námietky obvineného [REDAKOVANÉ], že mu nebolo umožnené po skončení vyšetrovania preštudovať spis, tak tu najvyšší súd na jednej strane po preskúmaní spisového materiálu musí dať za pravdu uvedenému tvrdeniu, no na strane zároveň dodáva, že takémuto zistenému pochybeniu nie je možné podľa jeho názoru - vzhľadom na všetky okolnosti posudzovaného prípadu - priznať zákonom požadovaný charakter zásadného porušenia práva na obhajobu.

V predmetnej veci bolo zo strany OČTK postupované v zmysle § 204 ods. 1 Tr. por. (išlo o skrátené vyšetrovanie). Dovolateľ bol zadržaný ako podozrivý bezprostredne po čine, pričom na druhý deň (t.j. 28. novembra 2011) bola podaná na neho obžaloba. V následnom konaní bolo obvinenému plne umožnené uplatnenie jeho práv, keď treba zmieniť najmä právo navrhovať dôkazy vo svoj prospech, či právo vyjadrovať sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Tiež bolo zistené, že obhajoba počas súdneho konania niekoľkokrát využila právo

nahliadnuť do spisu. Posudzujúc v kontexte celého trestného konania nemožno teda v danej veci hovoriť o porušení práva na obhajobu v takej intenzite, ako sa vyžaduje pre naplnenie namietaného dovolacieho dôvodu. Nedostatok spočívajúci v neumožnení obvinenému (ako i jeho obhajcovi) využiť svoje právo na preštudovanie spisu v zmysle § 208 Tr. por. nemal vplyv na samotné rozhodnutie o jeho vine.

K ďalším výhradám obvineného smerujúcich k tomu, že oba konajúce sudy pri hodnotení dôkazov dôsledne nerešpektovali zásadu uvedenú v § 2 ods. 12 Tr. por. a nesprávne vyhodnotili bez tomu zodpovedajúcich dôkazov jeho obhajobu ako účelovú treba uviesť iba toľko, že tu ide o otázky skutkové, ktoré sú z prieskumu dovolacieho súdu vylúčené. Porušenie práva na obhajobu, resp. teda naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným oproti tomu, ako to vo veci učinili príslušné sudy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). V tomto smere je potom potrebné hodnotiť ako irelevantný aj poukaz obvineného na nevykonanie výsluchu poškodeného na hlavnom pojednávaní, ktorý by podľa jeho slov vedel potvrdiť rozhodujúce skutočnosti pre rozhodnutie. Rozsah vo veci vykonaných dôkazov považovali sudy nižšieho stupňa za dostatočný na vydanie rozhodnutia, keď dôvod nevyhovenia návrhu obhajoby na vykonanie vyššie spomínaného dôkazu je podrobne ozrejmený v odôvodnení prvostupňového rozsudku.

A napokon ako neopodstatnené je nevyhnutné hodnotiť i ostatné výhrady obvineného, svedčiace podľa jeho mienky pre záver o porušení práva na obhajobu. Vo vzťahu k údajnému nerešpektovaniu zákonnej povinnosti doručiť mu na vyjadrenie stanovisko prokuratúry k podanému dovolaniu možno uviesť iba toľko, že žiadnu takúto povinnosť Trestný poriadok neustanovuje (viď § 376 Tr. por.), kým na strane druhej námietky vzťahujúcej sa k parciálnemu väzobnému rozhodovaniu stoja potom úplne mimo akéhokoľvek dovolacieho dôvodu (pri podaní dovolania obvineným).

Vzhľadom na splnenie podmienky uvedenej v § 371 ods. 4 Tr. por. bolo potrebné sa v dovolacom konaní zaoberať tiež tvrdením obvineného o nezákonnosti (nepripustnosti) rozhodujúcich výpovedí štyroch policajtov, opodstatňujúcim podľa jeho názoru naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Aj tu však najvyšší súd nemohol dať za pravdu dovolateľovi, keďže z obsahu predloženého spisu vyplýva, že najskôr

boli dané dôkazy po podaní obžaloby v súlade § 234 ods. 4 Tr. por. riadne zabezpečené, keď následne došlo k ich zákonnému vykonaniu taktiež na hlavnom pojednávaní, a to za plneného rešpektovania práv obhajoby. Namietané výpovede sú teda bez akýchkoľvek pochybností použiteľné pre účely daného trestného konania, keďže žiadna nezákonnosť tu zistená nebola.

Pokiaľ ide dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., z jeho dikcie vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku je možné dovolaním namietat výlučne vady právne, a teda to, že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný. Popri vadách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku, možno tiež vytýkať iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie. Rozumie sa ním zhodnotenie otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej skutkovej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Daná úprava tak výslovne vylučuje možnosť uplatňovania námietok voči skutkovým zisteniam, čo znamená, že v predmetnom dovolacom konaní nie je možné preskúmavať a hodnotiť správnosť či úplnosť zisteného skutkového stavu, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania ako ani správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov (ako už bolo uvedené aj skôr). Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t.j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení a záverov už v dovolacom konaní (konanom na podklade dovolania obvineného) neprichádza do úvahy.

Vychádzajúc z obsahu dovolania obvineného [REDAKOVANÉ] treba potom s poukazom na deklarovaný dovolací dôvod uviesť nasledovné:

Zo skutkového stavu zisteného súdmi nižšieho stupňa vyplýva, že konanie obvineného bolo z ich strany správne právne posúdené ako dokonaný trestný čin krádeže (a nie ako pokus daného trestného činu), keďže v súlade so súdnou praxou ide o dokonané zmocnenie sa vecí, ak si páchatel uloží veci do tašky, ktorú však ponechá v miestnosti z dôvodu, že je vyrušený zasahujúcou policajnou hliadkou.

Rovnako potom vzhľadom na už vyššie uvedené ako i obsah ustálenej skutkovej vety neprichádza v posudzovanej veci uvažovať ani o dobrovoľnom upustení od dokonania

trestného činu v zmysle § 14 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. Predmetné ustanovenie upravuje zánik trestnosti pokusu trestného činu, ak páchatel dobrovoľne upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a zároveň odstránil nebezpečenstvo, ktoré hrozilo chránenému záujmu z podniknutého pokusu. Je zrejmé, že ani jedna z týchto podmienok v predmetnej veci splnená nebola, keď je potrebné upozorniť najmä na to, že o dobrovoľnom upustení od ďalšieho konania možno hovoriť len vtedy, ak sa páchatel domnieva, že má možnosť trestnú činnosť dokončiť, avšak napriek tomu sám z vlastnej vôle sa rozhodne upustiť od jej dokonania. Takúto dobrovoľnosť súdy po vykonanom dokazovaní u obvineného vylúčili.

Vyššie uvedené námietky boli v podstate predmetom obhajoby obvineného v rámci celého základného konania, pričom súdy sa s nimi aj patričným spôsobom vysporiadali. Vykonali dôkazy a na základe ich hodnotenia dospeli k takému zhodnému záveru, že v posudzovanom prípade nemožno hovoriť ani o žiadnom pokuse, ani o žiadnom dobrovoľnom upustení od dokonania trestného činu v zmysle § 14 ods. 3 písm. a/ Tr. zák., keďže obvinený opustil miestnosť, v ktorej sa nachádzala pripravená taška s vecami z dôvodu, že bol pri čine vyrušený zasahujúcou hliadkou polície (t.j. nemal už možnosť tašku vyniesť). Súdy teda jeho obhajobe neuverili.

Napokon za správnu a zodpovedajúcu zákonu považuje najvyšší súd aj právnu kvalifikáciu ustáleného skutku (týmto je viazaný), ktorý i podľa jeho názoru naplňa všetky znaky skutkovej podstaty zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. e/ Tr. zák. S ohľadom na námietky obvineného treba poznamenať, že stanovisko trestného kolégia najvyššieho súdu prijaté na zasadnutí konanom 12. decembra 2011, pod Tpj 78/2011 a uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116/2012, na ktoré sa v tomto smere odvolávali konajúce súdy, bolo prijaté práve za účelom zjednotenia výkladu príslušným zákonných ustanovení, keďže tu bola zistená nejednotnosť v samotnej rozhodovacej činnosti (má sa tým v konečnom dôsledku zabráňovať rozdielnemu posudzovaniu rovnakých prípadov).

Obvinený v podanom dovolaní označil ako jedno z pochybení konajúcich súdov tiež tú skutočnosť, že tieto u neho v rozpore so skutočným stavom konšatovali neexistenciu

poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. 1/ („priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval“) a písm. n/ Tr. zák. („napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom“).

Najvyšší súd s poukazom na uvedené zdôrazňuje, že otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného. Ak ale súd v napadnutom rozhodnutí konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej ale[bo] priťažujúcej, no v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Tr. zák., ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).

V posudzovanej veci však o žiadne takéto relevantné pochybenie zo strany súdu nešlo, keďže u obvineného [REDAKOVANÉ] bola zistená jediná poľahčujúca okolnosť (§ 37 písm. m/ Tr. zák.), v dôsledku čoho mu následne bol v súlade s § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. aj ukladaný trest v rámci upravenej trestnej sadzby. Prvostupňový súd sa pritom tiež podrobne vyjadril k tomu, prečo nemožno považovať za dané aj obvineným namietané poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák.) a odvolací súd sa s týmito argumentmi plne stotožnil. Preskúmať takéto skutkové závery súdov nižšieho stupňa dovolacím súdom potom nie je možné.

A úplne na záver treba podotknúť, že za naplnený nemožno považovať ani posledne v dovolaní namietaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., ktorý obvinený odvíjal len od - podľa jeho názoru - nesprávneho výroku o vine (presnejšie od nesprávneho právneho posúdenie skutku).»

42. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v postupe a v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. V rámci rozhodovania o dovolaní najvyšší súd uplatnil zákonom poskytovaný priestor na uváženie existencie dovolacích dôvodov, do ktorého ústavný súd nie je zásadne oprávnený

vstupovať a nahradzovať prijaté právne závery najvyššieho súdu. Ústavný súd konštatuje, že výrok najvyššieho súdu v napadnutom uznesení má dostatočnú oporu v odôvodnení jeho rozhodnutia, pretože najvyšší súd náležite vysvetlil, ktoré právne predpisy aplikoval, tieto súčasne predstavovali právnu úpravu aplikovateľnú na skutkový stav posudzovanej veci a súčasne odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu obsahovalo náležitú argumentáciu, prostredníctvom ktorej najvyšší súd dospel k záveru o neprítomnosti dovolacích dôvodov vo veci sťažovateľa.

43. Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

44. Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 ústavy a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

45. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže v tomto konkrétnom prípade (aj vzhľadom na už uvedené závery ústavného súdu) viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K námietkam uvedeným v sťažnosti ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nerozhodoval o veciach meritórne, ale iba procesne, nezistiac dovolacie dôvody podľa § 371 Trestného poriadku.

46. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie jeho práv ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a čl. 6 a čl. 7 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá v tomto prípade sťažovateľa vyvodíť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00).

47. Najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne udržateľným spôsobom reagoval aj na námietku sťažovateľa týkajúcu sa nemožnosti preštudovať spis po skončení vyšetrovania.

48. K námietke sťažovateľa, že bol nezákonne držaný vo väzbe, pričom podľa sťažovateľa ani najvyšší súd v dovolacom konaní nemal vôľu túto nezákonnosť a porušovanie jeho ústavných práv odstrániť, ústavný súd odkazuje na závery ústavného súdu prezentované v bodoch 28 a 29, ktoré sú plne aplikovateľné aj na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

49. Na základe týchto záverov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 a 6 ústavy a čl. 6 a čl. 7 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

**K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy, ako aj čl. 1 ods. 1 a 2
a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu**

50. K tejto časti sťažnosti a s ňou spojeným námietkam sťažovateľa ústavný súd odkazuje na svoje závery uvedené v bodoch 31 až 39, ktoré sú plne aplikovateľné aj na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

51. Ústavný súd teda odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietajúcej porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 1 ods. 1 a 2 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2015